

hverver, selv om hun ikke har Ægtepagt; det følger af Loven af 1880 og af den ny Lov af 7. April 1899. Den højtærede Minister udtalte altsaa — og det stemmer godt med Bemærkningerne til Lovforslaget —, at det havde været Valgsigten, at disse Hustruer burde have Valgret og Valgbarhed i Lighed med andre Kvinder, men det er ikke naaet ved Regeringsforslaget, som det foreligger. Det vil derimod naas ved det Ændringsforslag, som vi have stillet under Nr. 4. For saa vidt er der altsaa en stor Forskel paa Nr. 4 og 2, at Nr. 4 tilsigter at lægge ind i Forslaget det, som har været Meningen med det, men som paa Grund af Skattelovene ikke er blevet tilstrækkelig tydeligt udtrykt. Men ganske vist, det gaar noget videre end til at rette denne Fejl — det vil jeg ikke lægge Skjul paa —, idet det ogsaa tager de Kvinder med, som ikke have selvstændig Raadighed over nogen Del af deres Formue, fordi vor Lovgivning paa dette Omraade nu en Gang er saaledes, som den er ifølge Loven af 7. April 1899 § 11, at Manden har den udelukkende Raadighed over det fælles Bo. Det kan være Hustruen, der har indbragt det hele, det er alligevel Manden, som har Raadighed derover. Det er ikke Tid og Sted her at komme ind paa en Kritik af denne Ordning, saadan er det nu, og det er jo ganske sandt, at det tilsigtes ved Ændringsforslaget at tage alle disse Hustruer med, og for saa vidt gaar det videre end til at rette en Fejl. Saa er det, at man kan sige: Er der nu Grund til det, er det ikke et alt for radikalt Skridt, kan det ikke tænkes at lægge Lovforslaget Hindringer i Vejen? Jeg tror ikke, at det vil gaa saaledes. Jeg mener ikke, at det kan kaldes radikalt, at give en Husmoder lige Ret med andre Kvinder. Jeg mener, at det er i bedste Forstand et konservativt Forslag, som gaar ud paa at bevare noget af det bedste, vi have i vore Samfundsforhold. Saa sandt Hjemmet er det bedste Grundlag for Samfundet, og saa sandt Husmoderen i Hjemmet indtager en Stilling, som man ved andre Lejligheder ikke kan blive træt af at prise, men som man saa let glemmer, naar man staar over for Lovgivningssspørgsmaal, saa er det sikkert ogsaa i alles Interesse, som ønske at bevare det bestaaende Samfund, at man ikke paa noget Punkt stiller Husmoderen ringere end andre Kvinder. Jeg siger ikke dette blot for Husmødrenes egen Skyld, jeg siger det ogsaa for Mændenes Skyld, og det ikke blot fordi vi Mænd ganske naturligt have Medfølelse med vore Hustruer og ønske,

at deres retfærdige Krav ske Fyldest — ogsaa naar vi tænke paa vore Døtre, som kunne blive Hustruer —, men ogsaa fordi jeg tror, at det er i vor egen Interesse, at man ikke paa noget Punkt skal kunne sige til de gifte Kvinder: I stod Eder bedre ved at løsrive eder fra eders Mænd. Det kan være, at der er mange Hustruer, som ikke sætte nogen Pris paa Valgret, for hvem den ikke spiller nogen Rolle, i alt Fald ikke endnu. Men Tiden gaar, og Udviklingen vil føre med sig, at jo flere der faar Valgret, navnlig jo flere Kvinder der faar det, des mere vil Øjnene lukkes op hos flere og flere Hustruer for, at her er der noget, som det er værd at have Del i, i alt Fald naar de andre skulle have det. Og bliver først den Tanke levende hos Hustruene, griber den først ind i deres daglige Liv, maaske lige til Hjerteroden, ere vi sandelig ikke tjente med, at de skulle kunne sige til os Mænd: Vi ere pinlig stillede, vi ere udelukkede fra Rettigheder, som andre have. Hvad det kan føre til, skal jeg ikke komme videre ind paa, det er berørt fra mange Sider og paa en Maade, som jeg fuldt ud kan slutte mig til. Naar man giver den fraskilte, den fraseparerede og den Hustru, der løber fra sin Mand, de Rettigheder, som der her er Tale om, er der ikke Mening i at nægte de Koner, der indtage den Stilling, som man helst ønsker, de skulle indtage, idet de vie alle deres Kræfter til deres Hjem, disse Rettigheder, og det er det, man gør, naar man bliver staaende ved de Kvinder, der have selvstændig Indtægt, hvorover de selv ere raadige, og ikke vil tage dem med, hvis Mænd raade for det hele. Jeg tror heller ikke, at dette vil kunne berede Forslaget Vanskeligheder i det andet Ting, thi ganske vist har det andet Ting ikke hidtil vedtaget noget Forslag, lige saa lidt som vi have det, der giver disse Hustruer den Stilling, de efter vort Ændringsforslag her ville faa, men jeg tror, at de Betragtninger ud fra et konservativt Syn paa Ægteskabet og Samfundet, som jeg her har udviklet, ville finde Tilslutning ogsaa i det andet Ting. Vi behøve ikke blot at se hen til Norge for at have denne Tro; vi kunne ogsaa bygge den paa Erfaringer her hjemme fra. I den Tro er det, at jeg fremdeles anbefaler disse Forslag og særlig Ændringsforslaget under Nr. 4.

Poul Christensen: Jeg vilde nødig, at denne Forhandling gik til Ende, uden at jeg fik beroliget det ærede Medlem for Assens (Berntsen) ved at udtale, at naar